

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ทั้งโดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์เป็นลำดับสุดท้าย สามารถสรุปผล ได้ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.06 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาตัดสินใจในการบริหารงานโดยคำนึงถึงเรื่องคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลัก ผู้บริหาร โรงเรียนมัศึกษามีวิธีการในการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเต็มที่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ ผู้บริหาร โรงเรียนมัศึกษามีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการปฏิบัติงานตามภารกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

1.2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.16 เรียงลำดับ

จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงผลงานตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแก่ครูและบุคลากรทุกคน และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสร้างเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงานแก่ครูและบุคลากรทุกคน

1.3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.17 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาชี้แนะให้ครูและบุคลากรหาจุดเด่นและจุดด้อยของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนางานตามบทบาทหน้าที่ของตนให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษากระตุ้นให้ครูและบุคลากรเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน

1.4 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.13 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจัดให้มีการนิเทศติดตามแนะนำและให้ความช่วยเหลือบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแนะนำแก่ครูเป็นรายบุคคลและเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากร มีความมั่นคง และความก้าวหน้าในวิชาชีพ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบและหาปฏิสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการสอน พบว่า

2.1 ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ โดยรวม พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนไม่เกิน 5 ปีกับกลุ่ม

ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 6-10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 6-10 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอนไม่เกิน 5 ปีกับครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 เมื่อพิจารณาขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการสอนรวมกัน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการสอน

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา เสนอแนะให้ผู้บริหาร ควรประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกด้าน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ และศรัทธาของบุคลากร มีวิสัยทัศน์ มีความเป็นกัลยาณมิตร เสียสละและอุทิศตนในการ ปฏิบัติงานอย่างมุ่งมั่นเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย และบริหารงานโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม

3.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาเสนอแนะให้ ผู้บริหาร ควรส่งเสริมให้บุคลากรเห็นความสำคัญขององค์กรเพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจใน การทำงาน เน้นการทำงานเป็นทีม สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง มี เป้าหมายในการทำงานอย่างชัดเจน และยกย่องให้เกียรติบุคลากรที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการ ปฏิบัติงาน

3.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาเสนอแนะให้ ผู้บริหาร ควรส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนได้พัฒนาตนเองในด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริม ให้ครูเข้าอบรม สัมมนาศึกษาดูงานเพื่อนำเอาความรู้มาพัฒนาองค์กร และกระตุ้นให้บุคลากร รู้จักวิธีการแก้ปัญหาและคิดหาแนวทางใหม่ๆในการแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการทำงาน

3.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา เสนอแนะให้ผู้บริหาร ควรให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนเท่าเทียมกัน มีการแบ่งงานชัดเจน มอบหมายงานตามความเหมาะสมในด้านความรู้ความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล

มีการนิเทศ ติดตามการทำงานของบุคลากรอย่างเป็นกัลยาณมิตรทุกคนโดยไม่ถือปฏิบัติยอมรับฟังความคิดเห็นและเคารพการตัดสินใจของผู้ร่วมงาน ตลอดจนดูแลสวัสดิการของบุคลากรอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และเน้นคุณภาพของงาน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแนวทางในการบริหารและจัดการศึกษาในปัจจุบัน ได้เปลี่ยนแปลงไปสู่การบริหารแบบกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 และ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2553 : 2-3) กำหนดสาระสำคัญให้กระทรวงกระจายอำนาจในการบริหารไปสู่สถานศึกษาโดยตรงเพื่อให้การศึกษาสร้างคนและสร้างความรู้สู่สังคมคุณธรรม คุณภาพสมรรถภาพและประสิทธิภาพต่อไป อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษายัง ได้ผ่านการพัฒนาให้เป็นผู้ผ่านการเปลี่ยนแปลง ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 (2553 : 26-27) ได้จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ ผลปรากฏว่า หลังรับการพัฒนาผู้เข้าร่วมการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของผู้นำ การเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับดี จึงนับได้ว่าหลักสูตรการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประสบผลสำเร็จส่งผลให้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ครุณี ขันขวา (2551 : 69-70) ทำการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอหนองเรือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี ละม่อม (2553 : 83- 85) ทำการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา คำก้อน (2554 : 132) ทำการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามทรรศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน นั้นแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้ประพฤติตนเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นได้บังคับบัญชายอมรับ เชื่อมั่น ศรัทธาภาคภูมิใจและไว้วางใจในความสามารถของผู้บริหารที่ประพฤติตน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นเสียสละเวลาเพื่อประโยชน์ของกลุ่มงานได้บังคับบัญชายินดีทุ่มเทการปฏิบัติงาน จนบรรลุตามภารกิจ

สำหรับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ที่ผู้บริหารโรงเรียนมัศึกษามีระดับการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือผู้บริหารโรงเรียนมัศึกษามีความยุติธรรมแก่ครูและบุคลากรทุกคน อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารยังขาดการยอมรับในพิจารณาความคิดเห็นความชอบของบุคลากร ขาดการดูแลเอาใจใส่ผู้ร่วมงานที่เท่าเทียมกัน ขาดการให้คำปรึกษาแนะนำงานอย่างกัลยาณมิตร ขาดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของบุคลากร และอาจใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการบริหารงานเพื่อให้งานสำเร็จตามที่ตนเองต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยน ชาชรธรรมา (2552 : 49 - 50) ทำการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณ ไทสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ เป็นลำดับสุดท้าย

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันผู้ที่จะเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทและมีประสบการณ์การทำงานก่อนเข้าสู่ตำแหน่งต้องสอบแข่งขันและผ่านการอบรมตามที่ ก.ค.กำหนด ประกอบกับสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้เปิดโอกาสให้ผู้บริหารและบุคคลทั่วไปได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้มากขึ้น ผู้บริหารรุ่นใหม่ที่มีประสบการณ์น้อยจึงต้องพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของตนให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ ไว้วางใจ และน่าเชื่อถือ อันจะส่งผลต่อความศรัทธาของผู้ร่วมงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภา เพชรจิระสวัสดิ์ (2553 : 74 - 75) ทำการวิจัย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนมัธยม ตามทฤษฎีทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูที่สอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน พบว่ามีความคิดเห็นโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ โดยรวม พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนไม่เกิน 5 ปีกับกลุ่มครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 6 – 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 6 – 10 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป ไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอนไม่เกิน 5 ปีกับครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเดียวกัน เป็นเหตุทำให้สถานภาพของบุคลากรมีผลต่อความคิดเห็นหรือมุมมองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งแตกต่างกันอาจจะเกี่ยวกับภูมิหลัง ความรู้ ประสบการณ์ หรือสถานการณ์สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นได้รับอิทธิพลมา ดังนั้น จึงเป็นเหตุให้สถานภาพกับการรับรู้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา คำก้อน (2554 : 132) ทำการวิจัยการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามทรรศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัย ไปใช้

1.1 จากการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมาก ไปหาค่าเฉลี่ยน้อยดังนี้ คือด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 26 ควรกำหนดให้มีนโยบาย แผนงาน/โครงการ การฝึกอบรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดให้ชัดเจน รวมทั้งกำหนดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลภายหลังการอบรมอย่างจริงจังและต่อเนื่องตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาใน ยุคการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

1.2 ผลของการวิจัยสามารถนำไปใช้การประกอบการวางแผนและเป็นกรอบ ชี้นำทางการอบรมพัฒนาผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด ให้มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ที่ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหาร สถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติต่ำกว่าด้านอื่น ๆ นั้น อาจจะทำให้ประสิทธิภาพของการ ปฏิบัติงานในหน่วยงานลดลงหากผู้บริหาร โรงเรียนมัศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ อยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะองค์กรจะสามารถขับเคลื่อน ได้ ผู้บริหารควรประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกด้าน เป็นที่ยอมรับและศรัทธาของ บุคลากร มีวิสัยทัศน์ มีความเป็นกัลยาณมิตร เสียสละและอุทิศตนในการปฏิบัติงานอย่างมุ่งมั่น เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย และบริหารงานโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม บุคลากรใน องค์กรต้องมีคุณภาพ หากบุคลากรได้รับการดูแลเอาใจใส่ที่ดีจากผู้บริหาร ได้รับการยอมรับ ทำให้รู้สึกว่าตนมีความสำคัญและมีคุณค่าต่อองค์กร ย่อมส่งผลให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ขององค์กรดีไปด้วยในที่สุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาใน รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นรายบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการบริหาร โรงเรียน มัธยมศึกษา

2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา กับประสิทธิผลของการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา